

CPE (Karbapenemaasigeenin omaava enterobakteeri)

	CPE-kantaja	CPE-altistunut	Muu riski CPE-kantajuudelle
Määritelmä	- Hälytysjärjestelmässä on tieto CPE-kantajuudesta - Kliinisestä näytteestä löytyy karbapeneemille resistentti (entrapeneemi, mero-peneemi) enterobakteeri	- Hälytysjärjestelmässä on tieto CPE-altistuksesta - Epidemiaepäilyissä / epidemiatilantessa näytteenotto ja kosketusvarotoimet ohjeistetaan erikseen	Lähetteessä tieto riskistä Ulkomailla 12 kk sisällä kts. erillinen ohje Ulkomaat
Varotoimet	Kosketusvarotoimet.	Tavanomaiset varotoimet	Kosketusvarotoimet kunnes kantajuus on poissuljettu seulonnanäytteillä
Potilaan sijoittelu	1-hengen huone - Jos 1 hh ei käytettävissä niin yhteys hygieniahoitajaan - Tilavarotoimet - Ei sovellu, jos eritteet kontaminoivat ympäristöä esim. erittävät haavat tai ulosteinkontinenssi Ajanvarauspkl tavanomaiset varotoimet		1-hengen huone - Jos 1 hh ei käytettävissä niin yhteys hygieniahoitajaan - Tilavarotoimet - Ei sovellu, jos eritteet kontaminoivat ympäristöä esim. erittävät haavat tai ulosteinkontinenssi
CPE-näytteet (MDRsVi 20837)	Yhdet seulonnanäytteet jos edellisistä positiivista seulonnanäytteestä on yli vuosi	- Kahdet seulonnanäytteet peräkkäisinä päivinä - Poliklinikkapotilaasta voidaan ottaa kahdet seulonnanäytteet samalla käynnillä	- Kahdet seulonnanäytteet peräkkäisinä päivinä - Poliklinikkapotilaasta voidaan ottaa kahdet seulonnanäytteet samalla käynnillä
Näytteenotokohdat	- Rektum - Erittävät haavat - Trakea, jos keinoilmatie - Katetrivirtsa jos katetri on ollut yli viikon		
Siivous	Siivous eri varotoimiluokissa		
Hälytystiedon purku	Jos näytteet negatiiviset, ota yhteys hygieniahoitajaan		

CPE -lisätietoa

Mikä on CPE	Lyhenne CPE (carbapenemase producing enterobacteriaceae) tarkoittaa enterobakteereja (mm. Klebsiella, <i>E. coli</i>, Salmonella), jotka omaavat karbapenemaasigeenin ja sen seurauksena tuottavat karbapenemaasia. Karbapenemaasi on karbapeneemeja ja muita beetalaktamiantibiootteja hajottava entsyymi. CPE-kannat ovat lisäksi laajasti vastustuskykyisiä myös muille mikrobilääkeryhmille. Tehoavia mikrobilääkkeitä saattavat olla esim. vain tigesykliini (huono teho veriviljelypositiivisissa infektioissa) tai kolistiini. Suomessa CPE-kannat ovat toistaiseksi hyvin harvinaisia. Niitä on todettu erityisesti potilailla, joilla on edeltävä sairaalahoito ulkomailla. Maailmalla useiden erilaisten CPE-kantojen on kuvattu leviävän ja aiheuttavan kliinisiä infektioita erityisesti sairaaloissa, harvemmin avohoidossa. Mm. KPC-nimisen karbapenemaasia tuottavan Klebsiellakannan aiheuttamia epidemioita on kuvattu USA:n itärannikolla, Israelissa, Kreikassa, Kyproksella, mutta myös muissa Euroopan maissa. NDM-karbapenemaasia tuottavia kantoja on eristetty erityisesti Intian niemimaalta ja Balkanin alueelta, mutta myös monista muista maista sekä Euroopan sisä- että ulkopuolelta. Enterobakteerit (myös CPE-kannat) aiheuttavat tyypillisesti virtsatie- ja mahasuolikanavan infektioita. Ne voivat aiheuttaa myös esim. sairaalasyntyisiä yleisinfektioita, keuhkokuumeita, painehaavainfektioita. CPE-kantojen oireetonta kantajuutta esiintyy erityisesti suolen bakteerifloorassa. Myös virtsan (erityisesti katetripotilaat) tai kroonisten haavojen seulontanäytteistä voidaan löytää CPE.
Kuka on CPE-kantaja?	Kantajaksi sanotaan henkilöä, jolla on joskus ollut CPE-infektio tai oireeton löydös.
Kuka on CPE-altistunut?	Hygieniahoitaja määrittelee henkilön CPE-altistuneeksi, jos häntä on hoidettu samassa potilashuoneessa tai epidemia-aikaan samalla osastolla aiemmin tunnistamattoman CPE-kantajan kanssa. Altistuneella voi olla CPE, ja se tulee sulkea pois MDRsVi-seulontanäyttein.